

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8Co/42/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4112229042
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Kostolanská
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2023:4112229042.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lenky Kostolanskej a členov senátu JUDr. Vladimíra Novotného a JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD., v spore žalobcu: SATRO s.r.o., so sídlom Hodonínska 25, Bratislava, IČO: 31 335 161, právne zastúpený: STANO a partneri s.r.o., advokátska kancelária, so sídlom Nám. 1. mája 16, Bratislava, IČO: 36 869 571, proti žalovanému: G. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XXXX/XX, V., (právny nástupca po neb. P. V., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX), o zaplatenie 133,36 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti výroku I. a III. rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 7C/138/2015 - 221 zo dňa 23.03.2023, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom výroku a výroku o trovách konania **p o t v r d z u j e .**

II. Žalovanému **p r i z n á v a** proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%, o výške ktorého nároku rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie odvolaním napadnutým rozsudkom č. k. 7C/138/2015-221 zo dňa 23.03.2023 rozhodol tak, že žalobu zamietol, zrušil platobný rozkaz vydaný Okresným súdom Nitra č. k. 7C/138/2015-46, zo dňa 28.05.2015 v plnom rozsahu a tretím výrokom priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi vo výške 100 % s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

2. V odôvodnení súd prvej inštancie uviedol, že sa oboznámil so žalobou, so Zmluvou o poskytovaní služieb TKR, všeobecnými podmienkami žalobcu, so Zmluvou o výpožičke, cenníkom služieb, odstúpením, cenníkom zmluvných pokút a zariadení, výpisom z obchodného registra žalobcu, so správami o pobyte P. V., so spisom Okresného súdu Nitra č. k. 19D/16/2015, s výpisom z účtu, s inzerátom predloženým žalobcom, emailovou komunikáciou a zistil skutkový stav, v rámci ktorého ustálil, že žalobca a P. V. (t. č. nebohý) uzatvorili dňa 19.02.2008 Zmluvu o poskytovaní služby K. č. XXXXXXXXXX, predmetom ktorej bolo zriadenie a prevádzkovanie služieb televíznych káblových rozvodov v zmysle všeobecných podmienok poskytovateľa na poskytovanie služieb TKR. P. V. sa zaviazal platiť poskytovateľovi cenu vo výške, spôsobom a za podmienok stanovených všeobecnými obchodnými podmienkami a cenníkom, v štvrtročných frekvenciách. Súčasťou zmluvy boli aj Všeobecné obchodné podmienky a cenník služieb. Dňa 19.02.2008 bola uzatvorená Zmluva č. XXXXXXXXXX o výpožičke medzi žalobcom a právnym predchodcom žalovaného, na základe ktorej bolo právnemu predchodcovi žalovaného vypožičané zariadenie digitálny prijímač XXXXXXXXXXXXXFXBXXXXXX, dekódovacia karta XXXXXXXX XXX. Žalobca podaním zo dňa 20.01.2012 v súlade s ustanovením bodu 18.5.3 Všeobecných podmienok odstúpil od zmluvy o poskytovaní elektronických služieb z dôvodu, že

P. V. nezaplatil cenu za poskytnuté služby. Žalovaného zároveň vyzval na zaplatenie sumy 34,36 eura a to za nesplnený záväzok za obdobie od 01.09.2009 do 26.11.2009 do siedmich dní od zániku zmluvy, a tiež ho vyzval, aby v uvedenej lehote vrátil poskytovateľovi všetky zapožičané zariadenia (dekodér A. A. XXX, výr. č. XXXXXXXXXXXXXFBXXXXXX s príslušenstvom a dekodovaciu kartu č. XXXXXXXXXXXX).

3. Zo spisu sp. zn. 19D/16/2015 súd prvej inštancie ďalej zistil, že uznesením č. k. 19D/16/2015-121 zo dňa 11.07.2022 bola určená všeobecná cena majetku poručiťela sumou 7.517,68 eura, výška dlhov sumou 308.743,85 eura a výška jeho predĺženia v čase smrti poručiťela sumou 301.226,17 eura. Zároveň z predmetného uznesenia vyplývalo, že dedičstvo po poručiťelovi pozostávajúce z hnutelnosti: zostatok na osobnom účte vedenom v Poštovej banke a.s., ku dňu smrti poručiťela vo výške 11,68 eura nadobudol G. V. nar. XX.XX.XXXX, bytom V., V. č. XXXX/XX, nehnuteľnosti v kat. úz. H. zapísané v LV č. XXXX ako parcely registra "E" evidované na mape určeného operátu: parcela číslo XXXX/X orná pôda vo výmere XXX m², parcela číslo XXXX/X orná pôda vo výmere XXX m², parcela číslo XXXX zastavaná plocha a nádvorie vo výmere XXX m², parcela číslo XXXX/X orná pôda vo výmere XXXX m², parcela číslo XXXX/XXX orná pôda vo výmere XXXX m², parcela číslo XXXX/X orná pôda vo výmere XX m², parcela číslo XXXX/X orná pôda vo výmere XXX m², parcela číslo XXXX/X orná pôda vo výmere XXXX m², parcela číslo XXXX/XXX orná pôda vo výmere XXXX m², pod BI v podiele: X/X, k podielu poručiťela prináleží výmera XXXX m², vo všeobecnej cene určenej podľa zák. č. 582/2004 Z.z. v znení zák. č. 465/2008 Z.z., ku dňu smrti poručiťela vo výške 7.506 eur. Poručiťel závet ani listinu o vydedení nezanechal, bol rozvedený, dedičia I. dedičskej skupiny deti, vnuci a pravnučka poručiťela dedičstvo po poručiťelovi platne odmietli, dedičia II. dedičskej skupiny, rodičia poručiťela predumreli, a tak v zmysle § 475 Občianskeho zákonníka ako jediný dedič zo zákona v III. dedičskej skupine nastúpil brat poručiťela, G. V. rod. V., nar. XX.XX.XXXX, r. č. XXXXXX/XXX, trvalý pobyt V., V. XXXX/XX. Zákonný dedič bol na pojednávaní dňa 14.06.2022 poučený podľa § 463 až 467 a § 469 Občianskeho zákonníka o možnosti dedičstvo odmietnuť v lehote jedného mesiaca, ako aj o účinkoch a náležitostiach takéhoto odmietnutia a o dedičskej nespôsobilosti. Účastník, G. V. rod. V., dňa 14.06.2022 do zápisnice o pojednávaní vyhlásil, že dedičstvo neodmieta a je spôsobilý dedič. Zároveň súd určil, že majetok poručiťela bol zaťažený pasívami, o.i. i pohľadávkou žalobcu vo výške 133,36 eura uplatnenou prostredníctvom právneho zástupcu.

4. Následne súd prvej inštancie rozsudok právne odôvodnil poukazom na § 460, § 470 ods. 1, § 471 ods. 1, 2, § 659, § 662 ods. 1, § 517 ods. 1 veta prvá a ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovením bodu 18.5.3 Všeobecných obchodných podmienok, ako aj § 5 ods. 1, § 42 ods. 1 písm. a), § 42 ods. 4 písm. b), § 43 ods. 1, 3, § 43 ods. písm. c) zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších prepisov (ďalej len „ZoEP“) a ustanovením § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 01.02.2013.

5. Súd prvej inštancie mal za to, že zodpovednosť dedičov za dlhy poručiťela je obmedzená ustanovením § 470 Občianskeho zákonníka. Nezávisí na tom, či konkrétny dlh bol zahrnutý do pasív dedičstva v konaní o dedičstve, alebo nie. V ustanovení § 470 Občianskeho zákonníka zákon zakotvuje dôležitú zásadu na ochranu dedičov. Do dedičstva totiž nepatria iba aktíva (existujúci majetok a pohľadávky) poručiťela, ale aj jeho dlhy. Dedenie by malo byť na prospech dediča, nie na jeho ťarchu. Preto zákon zakotvil zásadu, že dedič zodpovedá iba za dlhy, ktorých výška nepresahuje výšku ceny nadobudnutého dedičstva. Dedič teda neručí za dlhy len dedičstvom, teda tým, čo nadobudol (in natura), ale ručí celým svojím majetkom, avšak iba do tej hodnoty, akú cenu má dedičstvo, ktoré nadobudol. Zmyslom tejto úpravy je, aby sa dedič dedením nedostal do horšej majetkovej situácie, než akú mal pred dedením, a aby bol chránený pred negatívnym dopadom dedenia. Zodpovednosť má iba ten dedič, ktorý skutočne dedičstvo nadobudol. Kto dedil a v akej hodnote, je známe a aj potvrdené rozhodnutím súdu o dedičstve alebo osvedčením o dedičstve, ktoré vydá notár. Čistou hodnotou dedičstva sa rozumie absolútna hodnota majetku, od ktorého sa odpočíta hodnota dlhov poručiťela. Dedičstvo je predĺžené, ak hodnota dlhov poručiťela presahuje hodnotu majetku.

6. Na základe vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za nesporne preukázané, že medzi žalobcom ako poskytovateľom služieb a právnym predchodcom žalovaného ako spotrebiteľom vznikol záväzkovo právny vzťah, na základe zmluvy o poskytovaní elektronických komunikačných služieb zo dňa 19.02.2008. V zmysle danej zmluvy sa žalobca zaviazal poskytovať právnemu predchodcovi žalovaného elektronické komunikačné služby v dohodnutom rozsahu a právny predchodca žalovaného ako užívateľ sa zaviazal platiť cenu za poskytované služby podľa platného cenníka žalobcu. Právnemu

predchodcovi žalovaného boli na základe zmluvy odovzdané zariadenia, a to dekodér zariadenia A. A. XXX, vyr. č. XXXXXXXXXXXXXFBXXXXXXXX s príslušenstvom a dekodovacia karta č. XXXXXXXXXXX, ktoré nevrátil. Taktiež bolo nesporné, že žalovaný P. V. v priebehu konania zomrel a žalovaný bol na základe právoplatného dedičského rozhodnutia Okresného súdu Nitra 19D/16/2015-121, D/not 23/2018 jediným dedičom. Podľa právoplatného dedičského rozhodnutia predstavovala všeobecná cena majetku poručiteľa sumu 7.517,68 eura, výška dlhov bola 308.743,85 eura a výška predĺženia v čase smrti poručiteľa bola 301.226,17 eura. V rámci dedičského konania si žalobca prihlásil z titulu Zmluvy o poskytovaní služieb K. č. XXXXXXXXXXX pohľadávku vo výške 133,36 eura. Súd prvej inštancie uviedol, že miera zodpovednosti dedičov za dlhy poručiteľa sa odvíja od ceny nadobudnutého dedičstva, vyplývajúcej z meritórneho dedičského rozhodnutia. Teda povinnosť žalovaného ako dediča zaplatiť dlh po svojom právnom predchodcovi, t.j. po poručiteľovi je limitovaná len hodnotou nadobudnutého dedičstva. Z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že žalobcovi vznikla voči právnomu predchodcovi žalovaného pohľadávka uplatnená žalobou v tomto konaní. Zároveň však bolo preukázané, že žalovaný uhradil iný dlh poručiteľa zodpovedajúci výške ceny nadobudnutého dedičstva a to zaplatením pohľadávky voči veriteľovi Daňovému úradu Nitra vo výške 7.517,68 eura, čo žalovaný v konaní preukázal výpisom z osobného bankového účtu (č.l.176, platba zo dňa 31.08.2022). Súd prvej inštancie s poukazom na uvedené konštatoval, že došlo k vyčerpaniu ceny dedičstva po poručiteľovi, pričom zdôraznil, že žalovaný ako dedič za dlhy poručiteľa zodpovedá len do výšky ceny nadobudnutého dedičstva, nie za všetky dlhy poručiteľa, ktoré si veritelia uplatnia. To, že pohľadávky veriteľov sú vo väčšom rozsahu ako hodnota dedičstva síce neznamená, že dedič nemá povinnosť uhradiť žiaden dlh poručiteľa, dedič je povinný hradiť dlhy poručiteľa, ak ale celkovo uhradí sumu, ktorá sa rovná hodnote nadobudnutého dedičstva, nie je povinný viac poručiteľove dlhy uspokojovať. Zároveň súd prvej inštancie udal, že navrhovanie dôkazov v civilnom sporovom konaní má priamu spojitosť s povinnosťou tvrdenia (§ 132 ods. 1 a § 150 ods. 1 CSP). Cieľom povinnosti tvrdenia a dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na strane sporu, bez ohľadu na jej procesné postavenie. Zo strany žalobcu neboli navrhnuté dôkazy, ktorými by preukázal svoje tvrdenia, týkajúce sa ceny nehnuteľnosti, preto žalobu v celom rozsahu zamietol.

7. Okrem toho súd prvej inštancie uviedol, že dňa 28.05.2015 vydal platobný rozkaz č. k. 7C/138/2015-46, ktorý sa nepodarilo doručiť do vlastných rúk P. V., ktorý zomrel dňa XX.XX.XXXX, a preto súd zrušil platobný rozkaz s poukazom na § 266 ods. 3 CSP.

8. O nároku na náhradu trov konania rozhodol s poukazom na § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) tak, že v konaní plne úspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v plnom rozsahu. O výške trov konania rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

9. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. a III. včas podaným odvolaním napadol žalobca z dôvodov, že v konaní došlo k vadám uvedeným v konaní, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a zároveň súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav.

10. Mal za to, že pohľadávka žalobcu (poplatok za užívanie televízie) voči žalovanému nebola v danom konaní nikdy spochybnená, naopak súd podľa odôvodnenia danú pohľadávku mal za nesporne preukázanú. Preto táto pohľadávka nemohla zaniknúť a nikdy nezanikla. Ide o tzv. naturálnu obligáciu, t.j. skutočnosť uvedená v odôvodnení, že žalovaný uhradil predĺžené dedičstvo vo výške hodnoty ceny nadobudnutých pozemkov nemá žiadny vplyv na konanie o zaplatenie pohľadávky vyplývajúcej zo zmluvy o poskytovaní elektronických služieb. Súd si zamenil a spojil rozličné právne inštitúty. Bol toho názoru, že v konaní o zaplatenie sa mal súd vysporiadať s predmetnou pohľadávkou, či skutočne vznikla a na základe akého právneho predpisu a právneho základu a rozhodnúť. Súd však spojil kvázi dve konania do jedného a rozhodoval nad rámec záväzku a splnení záväzku žalovaného ako dediča voči svojím veriteľom v dedičskom konaní, prípadne rozhodoval o námietke voči exekučnému konaniu. Súd teda svojím konaním podľa názoru žalobcu predbehol následný proces a rozhodol výsostne arbitrálne a nad rámec svojich možností a kompetencií. Mal rozhodnúť len o tom, či pohľadávka za poskytované telekomunikačné služby vznikla a v akej výške a jej prípadnú nevyhnutnosť a obranu žalovaného mal ponechať na ďalšie inštitúty a inštancie.

11. Na margo výšky hodnoty dedičstva, t.j. pozemkov, ktoré žalovaný nadobudol v dedičskom konaní sp. zn. 19D/16/2015, dal do pozornosti, že samotný žalovaný na námietku žalobcu uviedol na súde na pojednávaní, že daná pôda má hodnotu 3,20 eura za m², s čím sa súd vôbec nevysporiadal. Na základe daného tvrdenia žalovaného by potom dedičský podiel mal hodnotu 26.268,80 eura. Pri takomto tvrdení žalovaného mal súd automaticky ex offa podať trestné oznámenie na žalovaného pre viacero skutkových podstatí trestného činu podvodu, marenia spravodlivosti a pod. Podľa jeho interných zisťovaní hodnoty nadobudnutého majetku žalovaného, nakoľko išlo o pôdu (hoci ornú), ale v intraviláne obce určenú na výstavbu, je cena daných nehnuteľností 60 eur za m². Za týmto účelom oslovil realitnú kanceláriu o odhad nehnuteľností, ktorý je 492.540 eur. Za týmto účelom si daná realitná kancelária vyžiadala územnoplánovaciu informáciu, ktorá ešte nebola dodaná, avšak po jej dodaní bude vypracovaný riadny znalecký posudok. Okrem toho dal do pozornosti, že pri písaní odvolania bolo zistené, že žalovaný už nevlastní parcely v odvolaní špecifikované a previedol ich na spoločnosť T. - M. a.s., preto žiadal súd, aby boli predložené zmluvy.

12. V ďalšej časti odvolania poukázal na parametre zákonného rozhodnutia a tiež právne posúdenie, majúc pritom za to, že za nepreskúmateľné je treba považovať aj rozhodnutie, v ktorom sa súd skutkovo a právne nevysporiadal s celým uplatneným nárokom a za taký je treba považovať aj rozhodnutie, v odôvodnení ktorého súd neuviedol, prečo zamietol zvyšok návrhu navrhovateľa. Ak je rozhodnutie súdu prvého stupňa nepreskúmateľné, musí ho odvolací súd zrušiť, pretože inak by zaťažil konanie vadou, ktorá môže mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

13. Vzhľadom na uvedené skutočnosti žalobca žiadal odvolací súd, aby zrušil napadnuté rozhodnutie v časti výroku I. a III. prvostupňového súdu a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a zaviazal žalovaného na náhradu trov odvolacieho konania.

14. K odvolaniu žalobcu zaslal písomné vyjadrenie žalovaný, v rámci ktorého vyjadril svoj nesúhlas s odvolaním. Opakovane uviedol, že po nebohom bratovi zdedil nehnuteľnosti v katastri územia H., zapísané v LV XXXX o výmere X.XXX m² vo všeobecnej cene určenej podľa zákona vo výške 7.506,- eur. Podoškol, že cena 60 eur za m² v jeho katastri vôbec nie je správna. Znamenalo by to, že celý pozemok o výmere XX.XXX m² by mal hodnotu 985.080,- eur, čo je na pomery absolútne nepredstaviteľné. Okrem toho uviedol na pravú mieru tvrdenie, že pôda má hodnotu 3,20 eura za m² a zdôraznil, že dcéra sa informovala na obecnom úrade, či majú informácie o tom, za koľko sa predávajú stavebné pozemky v obci, avšak cena je na predávajúcom. Po rozhovore s podnikateľom pôsobiacim v agrozozorte získal informáciu, že cena pozemkov sa pohybuje približne 1000 m² za cenu 5.500 eur. Čo sa týkalo všeobecnej hodnoty dedených pozemkov, sumu vyratúva stroj, podľa udania notára. V dedičskom uznesení je pritom uvedené zák. č. 582/2004 Z.z. v znení zák. č. 465/2008 Z.z.

15. Žalobca ďalšie písomné vyjadrenie k vyjadreniu žalovaného na výzvu súdu nepodal.

16. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 CSP) posudzujúc odvolanie žalobcu, po zistení, že v danom prípade boli splnené podmienky na podanie odvolania podľa § 361 ods. 1 CSP a po zistení, že odvolanie spĺňa náležitosti podľa § 363 CSP, viazaný rozsahom odvolania a odvolacími dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP), rovnako tak viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP), pretože nepovažoval za potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nevyžadoval si to dôležitý verejný záujem, s následným verejným vyhlásením rozhodnutia (§ 219 ods. 3 CSP), keď dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti, ako aj vo výroku o trovách konania, je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť ako vecne správny.

17. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 387 ods. 3 CSP, odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

18. Odvolací súd preskúmal odvolaním napadnuté výroky rozhodnutia súdu prvej inštancie, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, pričom pri posudzovaní veci sa zaoberal len námietkami žalobcu, uvedenými v odvolaní a tiež procesným postupom súdu prvej inštancie, ktorý predchádzal vydaniu napadnutého rozhodnutia z hľadiska, či v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 380 ods. 2 CSP). Následne odvolací súd ustálil, že súd prvej inštancie dospel ku správny skutkovým zisteniam, na ktoré správne aplikoval ustanovenia právneho predpisu a súčasne vec správne právne posúdil.

19. Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie správne zistil, že žalobca a P. V. (t. č. nebohý) uzatvorili dňa 19.02.2008 Zmluvu o poskytovaní služby K. č. XXXXXXXXXX, predmetom ktorej bolo zriadenie a prevádzkovanie služieb televíznych káblových rozvodov v zmysle všeobecných podmienok poskytovateľa na poskytovanie služieb TKR. P. V. sa zaviazal platiť poskytovateľovi cenu vo výške, spôsobom a za podmienok stanovených všeobecnými obchodnými podmienkami a cenníkom, v štvrtročných frekvenciách. Súčasťou zmluvy boli aj Všeobecné obchodné podmienky a cenník služieb. Dňa 19.02.2008 bola uzatvorená Zmluva č. XXXXXXXXXX o výpožičke medzi žalobcom a právnym predchodcom žalovaného, na základe ktorej bolo právnemu predchodcovi žalovaného vypožičané zariadenie digitálny prijímač XXXXXXXXXXFXBXXXXXX, dekódovacia karta XXXXXXXX XXX. Žalobca podaním zo dňa 20.01.2012 v súlade s ustanovením bodu 18.5.3 Všeobecných podmienok odstúpil od zmluvy o poskytovaní elektronických služieb z dôvodu, že P. V. nezaplatil cenu za poskytnuté služby. Žalovaného zároveň vyzval na zaplatenie sumy 34,36 eura a to za nesplnený záväzok za obdobie od 01.09.2009 do 26.11.2009 do siedmych dní od zániku zmluvy, a tiež ho vyzval, aby v uvedenej lehote vrátil poskytovateľovi všetky zapožičané zariadenia (dekodér A. A. XXX, výr. č. XXXXXXXXXXFXBXXXXXX s príslušenstvom a dekódovaciu kartu č. XXXXXXXXXX).

20. Zo spisu Okresného súdu Nitra pod sp. zn. 19D/16/2015 súd prvej inštancie ďalej správne zistil, že uznesením č. k. 19D/16/2015-121 zo dňa 11.07.2022 bola určená všeobecná cena majetku poručiteľa sumou 7.517,68 eura, výška dlhov sumou 308.743,85 eura a výška jeho predĺženia v čase smrti poručiteľa sumou 301.226,17 eura. Zároveň z predmetného uznesenia vyplývalo, že dedičstvo po poručiťovi pozostávajúce z hnutelnosti: zostatok na osobnom účte vedenom v Poštovej banke a.s., ku dňu smrti poručiteľa vo výške 11,68 eura nadobudol G. V. nar. XX.XX.XXXX, bytom V., V. č. XXXX/XX, nehnuteľnosti v kat. úz. H. zapísané v LV č. XXXX ako parcely registra "E" evidované na mape určeného operátu: parcela číslo XXXX/X orná pôda vo výmere XXX m², parcela číslo XXXX/X orná pôda vo výmere XXX m², parcela číslo XXXX zastavaná plocha a nádvorie vo výmere XXX m², parcela číslo XXXX/X orná pôda vo výmere XXXX m², parcela číslo XXXX/XXX orná pôda vo výmere XXXX m², parcela číslo XXXX/X orná pôda vo výmere XX m², parcela číslo XXXX/X orná pôda vo výmere XXX m², parcela číslo XXXX/X orná pôda vo výmere XXXX m², parcela číslo XXXX/XXX orná pôda vo výmere XXXX m², pod BI v podiele: X/X, k podielu poručiteľa prináleží výmera XXXX m², vo všeobecnej cene určenej podľa zák. č. 582/2004 Z.z. v znení zák. č. 465/2008 Z.z., ku dňu smrti poručiteľa vo výške 7.506 eur. Poručiťel závet ani listinu o vydedení nezanechal, bol rozvedený, dedičia I. dedičskej skupiny deti, vnuci a pravnučka poručiteľa dedičstvo po poručiťovi platne odmietli, dedičia II. dedičskej skupiny, rodičia poručiteľa predumreli, a tak v zmysle § 475 Občianskeho zákonníka ako jediný dedič zo zákona v III. dedičskej skupine nastúpil brat poručiteľa, G. V. rod. V., nar. XX.XX.XXXX, r.č. XXXXXXX/XXX, trvalý pobyt V., V. XXXX/XX. Zákonný dedič bol na pojednávaní dňa 14.06.2022 poučený podľa § 463 až 467 a § 469 Občianskeho zákonníka o možnosti dedičstvo odmietnuť v lehote jedného mesiaca, ako aj o účinkoch a náležitostiach takéhoto odmietnutia a o dedičskej nespôsobilosti. Účastník, G. V. rod. V., dňa XX.XX.XXXX do zápisnice o pojednávaní vyhlásil, že dedičstvo neodmieta a je spôsobilý dedič. Zároveň súd určil, že majetok poručiteľa bol zaťažený pasívami, o. i. i pohľadávkou žalobcu vo výške 133,36 eura uplatnenou prostredníctvom právneho zástupcu.

21. V tejto súvislosti odvolací súd na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie dáva do pozornosti, že v zmysle § 396 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok, konania o dedičstve začaté predtým nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov, čo bolo aj dedičské konanie, opísané v bode 20 tohto odôvodnenia. Z § 175o ods. 1

Občianskeho súdneho poriadku pritom vyplývalo, že na podklade zistenia podľa § 175m určí súd všeobecnú cenu majetku, výšku dlhov a čistú hodnotu dedičstva, prípadne výšku jeho predĺženia v čase smrti poručiteľa. Za všeobecnú cenu majetku určí súd sumu zhodne tvrdenú účastníkmi. Vychádza pritom z ustanovenia § 460 Občianskeho zákonníka, z ktorého vyplýva, že dedičstvo sa nadobúda smrťou poručiteľa, preto aj cena majetku sa musí určiť ku dňu smrti poručiteľa. V tomto ohľade je potrebné súhlasiť s právnym názorom súdu prvej inštancie, že žalobca neunesol dôkazné bremeno, ktorým by preukázal svoje tvrdenia, týkajúce sa inej ceny nehnuteľností. Žalobca v konaní síce namietal, že cena stavebných pozemkov je v danej lokalite 60 eur za m² a poukázal aj na inzeráty zo dňa 18.11.2022, avšak neunesol dôkazné bremeno, týkajúce sa ceny nehnuteľností v čase smrti poručiteľa. Súdom prvej inštancie nariadeného pojednávania sa žalobca, ako ani jeho právny zástupca nezúčastnil, návrhy na doplnenie dokazovania nepredložil. Až v odvolaní žiadal žalobca o predloženie zmlúv, na základe ktorých boli prevedené parcely registra E na nového vlastníka a tiež predložil odhad ceny nehnuteľností zo dňa 18. 04.2023. Na takto doplnené dokazovanie pritom odvolací súd nemohol prihliadať, nakoľko nešlo o dovolené novoty v odvolacom konaní. Rovnako tak nebolo možné považovať za relevantné tvrdenie žalovaného o cene nehnuteľnosti na nariadenom pojednávaní tak, ako na to žalobca v odvolaní poukazoval, pretože opätovne nebolo preukázané, že išlo o cenu nehnuteľností v čase smrti poručiteľa.

22. Civilný sporový poriadok zvýšil procesnú zodpovednosť strán v dokazovaní a obmedzil aktivitu súdu pri navrhovaní aj vykonávaní dôkazov. Dokazovanie v sporovom konaní je postavené na prejednacej zásade. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie navrhnuté žalobcom (listinné dôkazy), pričom žalobca ďalšie dôkazy za účelom preukázania inej všeobecnej ceny majetku poručiteľa v čase smrti nenavrhol, ako ani nepredložil, v dôsledku čoho súd prvej inštancie rozhodol podľa § 215 CSP na základe zisteného skutkového stavu procesným postupom podľa ustanovení Civilného sporového poriadku.

23. Rovnako tak neobstála ani námietka žalobcu, že jeho pohľadávka (poplatok za užívanie televízie) nebola spochybnená, a súd prvej inštancie sa mal vysporiadať len s pohľadávkou, či skutočne vznikla a na základe akého právneho predpisu a právneho základu a rozhodnúť, a prípadnú nevykonalnosť a obranu žalovaného mal nechať na ďalšie inštancie.

24. K uvedenej argumentácii v zmysle § 387 ods. 3 CSP, odvolací súd uvádza, že najdôležitejšou obsahovou náležitosťou návrhu je petit. V ňom navrhovateľ uvádza, ako by podľa jeho želania mal súd rozhodnúť, resp. ako by mal znieť výrok jeho rozsudku. Ním zároveň stanovuje rozsah požadovanej súdnej ochrany a určuje súdu medze toho, o čom a ako má rozhodnúť. Pretože v podstate ide o návrh súdneho výroku, kladie zákon na formuláciu petitu určité požiadavky, rešpektovaním ktorých sa zabezpečuje presnosť a určitosť (teda aj vykonateľnosť) výrokov rozsudkov. Presný a určitý petit je pre súd rámcom rozhodovania, z ktorého nesmie vybočiť a ktorý môže prekročiť len v taxatívne vymedzených prípadoch.

Žalobný petit (návrh na výrok rozsudku súdu) musí byť presný, určitý a zrozumiteľný. Je to nutné z toho dôvodu, že súd musí celkom presne vedieť, o čom má konať a rozhodnúť, lebo súd nemôže účastníkom priznať iné práva a uložiť im iné povinnosti, než sú navrhované. Pokiaľ je žalobný petit nesprávny, t.j. vymedzenie práv a im zodpovedajúcich povinností v ňom obsiahnutých je nepresné, neurčité alebo nezrozumiteľné, prevzatie takéhoto petitu do výroku súdneho rozhodnutia by malo za následok, že by rozhodnutie bolo nevykonateľné. Uvedené požiadavky nie sú formálne, ale nevyhnutné pre výsledok konania, teda pre to, aby rozhodnutie bolo vykonateľné a aby mohli nastať účinky žalobcom zamýšľané (I. ÚS 233/97).

Dokonca Civilný sporový poriadok v § 185 ods. 3 aj bez návrhu umožňuje súdu vykonať dôkazy na zistenie, či navrhované rozhodnutie bude vykonateľné.

25. S poukazom na uvedené súd prvej inštancie správne prihliadol na žalovaným nielen tvrdenú, ale aj preukázanú úhradu dlhov poručiteľa do výšky nadobudnutého dedičstva. Niet pritom sporu, ako ani žalobcom to nebolo popierané, že v ustanovení § 470 Občianskeho zákonníka zákon zakotvuje dôležitú zásadu na ochranu dedičov. Do dedičstva totiž nepatria iba aktíva (existujúci majetok a pohľadávky) poručiteľa, ale aj jeho dlhy. Dedenie by malo byť na prospech dediča, nie na jeho ťarchu. Preto zákon zakotvil zásadu, že dedič zodpovedá iba za dlhy, ktorých výška nepresahuje výšku ceny nadobudnutého dedičstva. Dedič teda neručí za dlhy dedičstvom, ale tým, čo nadobudol (in natura), ale ručí celým svojím

majetkom, avšak iba do tej hodnoty, akú cenu má dedičstvo, ktoré nadobudol. Zmyslom tejto úpravy je, aby sa dedič dedením nedostal do horšej majetkovej situácie, než akú mal pred dedením, a aby bol chránený pred negatívnym dopadom dedenia. Zodpovednosť má iba ten dedič, ktorý skutočne dedičstvo nadobudol. Kto dedil a v akej hodnote je známe, aj potvrdené rozhodnutím súdu o dedičstve alebo osvedčením o dedičstve, ktoré vydá notár. Z týchto rozhodnutí je zrejmé, v akej (čistej) hodnote dedič dedičstvo nadobudol.

26. Úhradou dlhou do výšky nadobudnutého dedičstva nemá dedič zodpovednosť za ostatné dlhy poručiteľa, a preto ani súd rozhodnutím ho nemôže zaviazvať na úhradu takejto povinnosti. Čo sa týkalo žalobcom tvrdenej naturálnej obligácie, k uvedenému odvolací súd dodáva, že naturálna pohľadávka je taký druh pohľadávky, pri ktorej má sice veriteľ oprávnenie žiadať od dlžníka jej splnenie, avšak nemôže ju s úspechom procesne (autoritatívne - mocensky) prostredníctvom súdu vymôcť. V prípade, ak by sa podala na súd žaloba, ktorou by sa žalovalo splnenie takejto pohľadávky, bola by zamietnutá, teda argumentáciu žalobcu je potrebné hodnotiť za nedôvodnú aj v tejto časti.

27. Navyiac, pozornosti súdu neušiel ani text žaloby, v rámci ktorej sa žalobca domáhal zaplata sumy 133,36 eura s príslušenstvom, pričom táto suma pozostávala z účastníckeho poplatku, poplatku za upomienku a tiež z hodnoty zariadení - digitálny prijímač A. SD, dekódovacia karta, diaľkové ovládanie, scart cabel, cinch kabel, ktorých vypožičanie žalobca odôvodňoval zmluvou č. XXXXXXXXX na výpožičke zo dňa 19.02.2008 a k žalobe predložil cenník zmluvných pokút platný od 01.04.2009, ako aj odstúpenie od zmluvy. Z uvedených tvrdení a predložených dôkazov však podľa názoru odvolacieho súdu nie je možné tvrdiť, že žaloba žalobcu nebola spochybnená. Ako vyplýva z rozhodovacej praxe tunajšieho súdu, ak žalobca preukáže odovzdanie zariadenia a karty pôvodnému žalovanému, je jeho povinnosťou aj preukázať v konaní splnenie predpokladov vzniku občianskoprávnej zodpovednosti za škodu podľa § 420 Občianskeho zákonníka, a tiež je jeho povinnosťou v prvom rade sa domáhať vrátenia zariadenia a karty, čoho sa však žalobca v tomto konaní nedomáhal. V tejto súvislosti odvolací súd dáva do pozornosti aj uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 246/2019-14, v rámci ktorého ústavný súd uviedol, že „pasivita žalovaného v konaní nemôže mať za následok (aplikáciou § 151 ods. 1 a 2 CSP) povinnosť všeobecného súdu priznať akýkoľvek uplatnený nárok. Všeobecný súd nemôže vyvodzovať právne účinky zo zanedbania procesnej povinnosti protistrany poprieť tvrdenia žalobcu, ak žalobca samotný zanedbal svoju povinnosť tvrdenia. Povinnosť strany sporu tvrdiť má pritom kľúčový význam a predstavuje jeden zo základných princípov civilného procesu (čl. 8 CSP - procesné povinnosti a procesné bremená).“ Obrana žalovaného pritom v danom prípade sa týkala len tej skutočnosti, že za ďalšie pohľadávky poručiteľa do výšky nadobudnutého dedičstva nezodpovedá, nakoľko pohľadávky poručiteľa do výšky nadobudnutého dedičstva už uhradil a túto skutočnosť aj súdu prvej inštancie preukázal, teda uniesol dôkazné bremeno, v dôsledku čoho bolo nadbytočné skúmať právnu a skutkovú dôvodnosť žalobného nároku žalobcu.

28. Neopodstatnené je aj tvrdenie žalobcu, že napadnutý rozsudok je nepreskúmateľný, resp. arbitrárny, pretože odôvodnenie napadnutého rozhodnutia zodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozsudku v ustanovení § 220 CSP, keď podľa názoru odvolacieho súdu napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s nárokom žalobcu uplatneným v žalobe, a preto jeho námietka, týkajúca sa nepreskúmateľnosti, resp. arbitrárnosti napadnutého rozsudku, je absolútne neopodstatnená. Čo sa týkalo žalobcom vytýkaného nevysporiadania sa s celým uplatneným nárokom a absenciou zdôvodnenia, prečo súd zamietol zvyšok návrhu navrhovateľa, uvedené podľa názoru odvolacieho súdu, je zmatečné tvrdenie, nevychádzajúce z obsahu spisu a napadnutého rozhodnutia, pretože súd prvej inštancie jasne a jednoznačne uviedol dôvod, prečo žalobu žalobcu zamietol v celom rozsahu.

29. Záverom odvolací súd dodáva, že „všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces.“ (Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. IV. ÚS 115/03 z 03.07.2003).

30. V ostatnom odvolací súd už len poukazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku.

31. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie napadnutom zamietajúcim výroku a výroku o trovách konania podľa § 387 ods. 1, 2 a 3 CSP ako vecne správne potvrdil.

32. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v zmysle § 396 ods. 1 CSP v súvislosti s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že v odvolacom konaní plne úspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % voči neúspešnému žalobcovi. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia o odvolaní v zmysle § 262 ods. 2 samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

33. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).